

РЕШЕНИЕ

№ 2437

гр. София, 17.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Боян Г. Бояджиев

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20241100510019 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ищеца „МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД срещу решение от 23.05.2024 г. по гр.д. №67494/2023 г. на Софийския районен съд, 66 състав, с което е отхвърлен предявеният от жалбоподателя срещу „Смарт Модул – България“ ЕАД установителен иск с правно основание чл.422 ал.1 ГПК вр. чл.79 ал.1 ЗЗД за сумата от 9290,52 лв., представляваща неизплатената част от уговорените в чл.2 ал.1 от договора – 40 % от реализирания оборот, както и законна лихва върху главницата до окончателното заплащане на задължението, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по гр.д. №12044/2023 г. по описа на СРС, 66 състав, като ищецът е осъден да заплати на ответника разноски по делото.

В жалбата се твърди, че решението на СРС е неправилно и постановено в противоречие със съдебната практика. Сочи, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че процесните вземания са „периодични плащания“ и се погасяват с изтичане на 3-год. погасителна давност. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да уважи изцяло предявения иск. Претендира разноски.

Въззиваемата страна „Смарт Модул – България“ ЕАД в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва жалбата и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна.**

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по

валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

По делото не е спорно наличието на сочените договорни отношения. Спорен е единствено въпросът дали процесните вземания са погасени по давност.

Понятието „периодични плащания” не е определено в закона. За установяването на действителния му смисъл и точното му съдържание е необходимо то да се разглежда с оглед функциите на погасителната давност и спецификата на тези вземания, за които е предвидена по-кратка от общата петгодишна погасителна давност. С оглед функциите на погасителната давност и голямото разнообразие на субективните права, законодателят е предвидил освен общата петгодишна давност по чл.110 ЗЗД и по-кратки специални давностни срокове като по този начин се отчитат особеностите на различните облигационни отношения. В чл.111 ЗЗД като изключение е установена тригодишна давност за три групи вземания, едната от които е за наем, за лихви и за други периодични плащания. Целта на определяне на специален, по-кратък давностен срок за тези вземания, е да бъде защитен длъжникът относно онези негови плащания, които са предварително известни на страните по правоотношението. Кредиторът и длъжникът в тези случаи знаят изначално времето на изпълнение. По този начин с настъпването на всеки падеж на кредитора се напомня за съществуващите задължения за периодични плащания и евентуално за наличието на неизплатени такива. След като разпоредбата на чл.111 б. „в“ ЗЗД се отнася за изключение, то тя не следва да се тълкува разширително. Тя трябва да се прилага само за такива периодични плащания, които са подобни на наемите и лихвите. Ето защо под „плащане” по смисъла на чл.111 б. „в” ЗЗД следва да се разбира задължение за предаване на пари или други заместими вещи. Характерен признак на това плащане е неговата периодичност без оглед на това по какъв начин е определено изтичането на интервала от време, който го прави изискуемо – годишен, месечен, седмичен или дневен. „Периодично” е това плащане, което не е еднократно и не се изчерпва с едно единствено предаване на пари или заместими вещи. Задължението е за трайно изпълнение, защото длъжникът трябва да престира повече от един път в течение на определен срок. Неговото задължение е за повтарящо се изпълнение. Тези множество престации се обединяват от това, че имат един и същ правопораждащ факт и падежът им настъпва периодично. Еднаквостта или различието на размера на задължението за плащане нямат отношение към характеристиката му като периодично, а единствено е необходимо той да е предварително определен или определяем. Изискуемостта, забавата и давността за всяка престация настъпват поотделно, тъй като се касае за самостоятелни задължения, имащи единен правопораждащ факт. Последният може да бъде различен юридически факт /прост или сложен в зависимост от структурата си/ с гражданскоправно действие. Отличителната разлика на периодичните плащания е предварително определеният и известен на страните момент, в който повтарящото се задължение за плащане трябва да бъде изпълнено. Повтарящите се задължения за плащане обаче са периодични само тогава, когато падежът е предварително определен, а не и в случаите когато те случайно са се оказали изискуеми през определени периоди. В обобщение и съгласно ТР №3/18.05.2012 г. на ОСГТК на ВКС, понятието „периодични плащания” по смисъла на чл.111 б.„в” ЗЗД се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други

заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви.

Ето защо, следва да се приеме, че давността за процесните вземания е тригодишна. Процесните вземания са дължими на възложителя до 10-то число на месеца, следващ месеца, за който е реализиран оборотът, т.е. не се касае за еднократно предаване на пари, а за трайно изпълнение, защото изпълнителят по договора трябва да престира повече от един път в течение на определен срок – всеки месец до 10-то число, т.е. неговото задължение е за повтарящо се изпълнение. Тези множество престации са обединени от това, че имат един и същ правопораждащ факт и падежът им настъпва периодично. В случая не се касае за разсрочване на плащането на цената, противно на твърденията на въззивника във въззивната жалба, а за повтарящи се задължения за плащане, падежът на които е предварително определен.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд, въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение на СРС – потвърдено, като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна основание чл.78 ал.3 ГПК следва да се присъдят разноски във въззивното производство в размер на сумата от 1500,00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение №9803/23.05.2024 г., постановено по гр.д. №67494/2023 г. по описа на СРС, ГО, 66 състав.

ОСЪЖДА „МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, ЕИК 104510514, седалище и адрес на управление: гр. Велико Търново, ул. „Ниш“ №1, да заплати на „Смарт Модул – България“ ЕАД, ЕИК 130924559, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ангел Кънчев“ №11, ет.4, ап.3, на основание чл.78 ал.1 и ал.8 ГПК сумата от **1500,00 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____